

Çankırı

İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırılmasına (İBBS) göre Türkiye, 26 düzey-2 bölgesine ayrılmıştır. TR82 Bölgesi Kastamonu, **Çankırı** ve Sinop'tan oluşmaktadır.

Harita 1: Düzey 2 Bölgeleri

İdari Yapı ve İlçeler

Merkez, Atkaracalar, Bayramören, Çerkeş, Eldivan, Ilgaz, Kızılırmak, Korgun, Kurşunlu, Orta, Şabanözü, Yapraklı olmak üzere Çankırı'da 12 ilçe bulunmaktadır.

Çankırı'da 2012 yılı verilerine göre 366 köy bulunmaktadır ve bunların 258'i orman köyüdür.

Coğrafi Yapı

Çankırı, Batı Karadeniz ile Kızılırmak havzaları arasında yer almakta; topraklarının yaklaşık %60'ı dağlar ve yüksek tepelerden oluşmaktadır. İlin yüzölçümü 7.490 km² olup; Türkiye yüzölçümünün yaklaşık %0,94'ünü oluşturmaktadır. İlin denizden yüksekliği ise 723 metredir. Karadeniz geçiş iklim kuşağında olmasına rağmen ilde karasal iklim hâkimdir. Karadeniz iklimi etkisi ilin kuzeyinde bulunan ve denize paralel uzanan dağların varlığı nedeniyle pek fazla hissedilememektedir. Bu dağlardan biri olan Ilgaz Dağı aynı zamanda Çankırı il sınırlarına da girmektedir. Çankırı'da Kızılırmak Havzası en önemli ovadır. Havzanın sularının tuzlu olması sulanabilen tarım arazisinin sınırlı olmasına sebep olsa da burada birçok tarım faaliyetine uygun alüvyonlu topraklar bulunmaktadır. İl sınırları içindeki akarsuların en büyüğü, aynı zamanda ülkemizin en uzun nehri olan Kızılırmak'tır. Nehrin bir bölümü Çankırı sınırları içinden geçmekte ve geçtiği bölgedeki tarımsal arazinin sulanması için kullanılmaktadır.

Çankırı İli'nin güneyindeki küçük bir bölge ikinci ve üçüncü derece, ilin geri kalan büyük bir kısmı ise birinci derece deprem kuşağındadır.

Tarihçesi

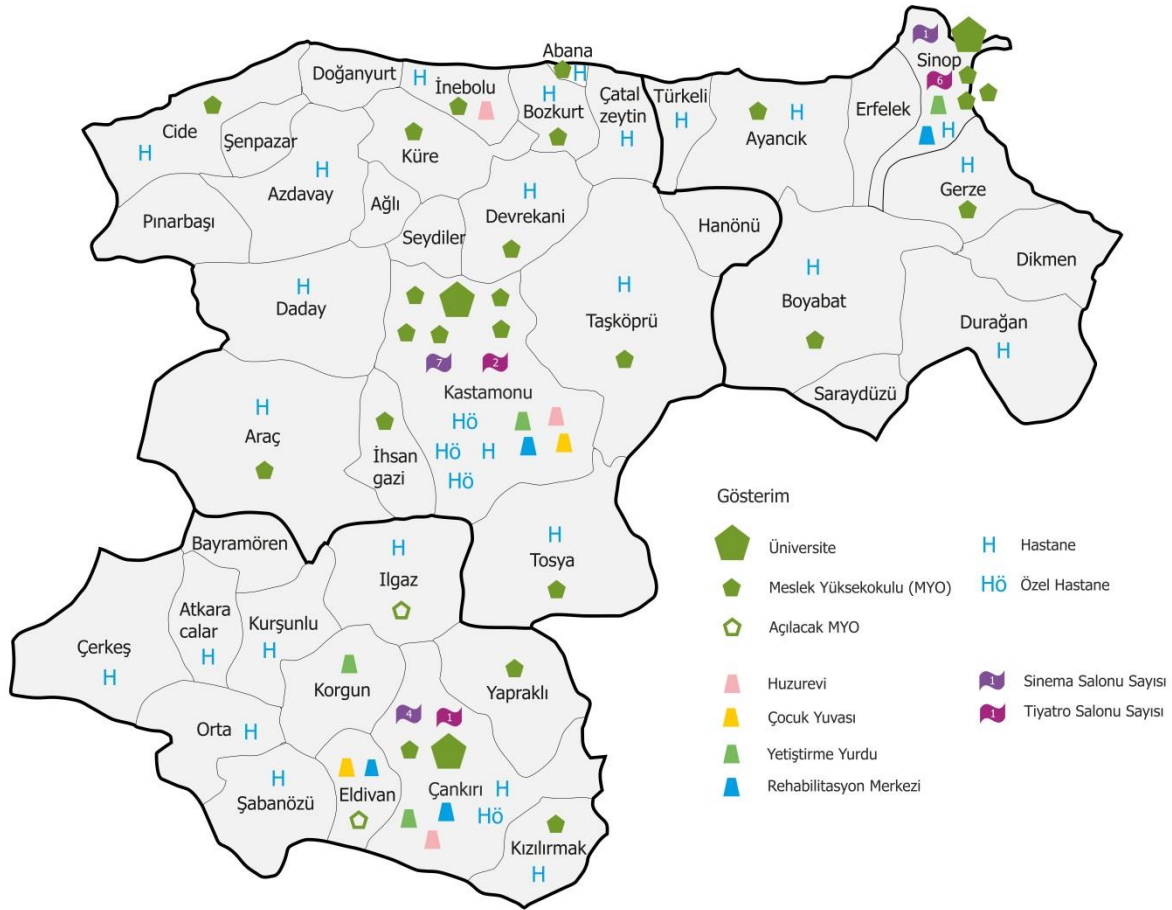
Çankırı'da Neolitik Devirden (M.Ö.7000-5000) bu yana kesintisiz bir yerleşimin varlığı bilinmektedir. Çankırı sırasıyla Hitit, Frig, Kimmer, Pers, Büyük İskender, Roma, Bizans,

Selçuklu, Danişment, Candarođlu ve Osmanlı dönemlerini yaşamıştır. Bizans Dönemi'nde Germanikopolis ve Gangra, daha sonraları Kengri olarak adlandırılan İl, Cumhuriyet Dönemi'nde Çankırı adını almıştır.

Çankırı'da ve TR82 Bölgesi'nde Sosyal Altyapı

TR82 Bölgesi'nde bulunan sosyal altyapıya ilişkin mevcut durumu Harita 2 ortaya koymaktadır. Çankırı'da 2006 yılında kurulmuş olan Çankırı Karatekin Üniversitesi faaliyet göstermektedir. Üniversiteye bağlı meslek yüksekokulları da Merkez'de ve ilçelerde faaliyetlerine devam etmektedir. Çankırı Merkez'de 1 özel hastane, 1 devlet hastanesi bulunmaktadır. İlçelerin birçoğunda da hastane bulunmaktadır. Çankırı Merkez'de 4 sinema salonu, 1 tiyatro salonu bulunmaktadır. Sosyal hizmetlere ait bilgiler ise huzurevi, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu ve rehabilitasyon merkezi olmak üzere 4 farklı kategoride yine aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

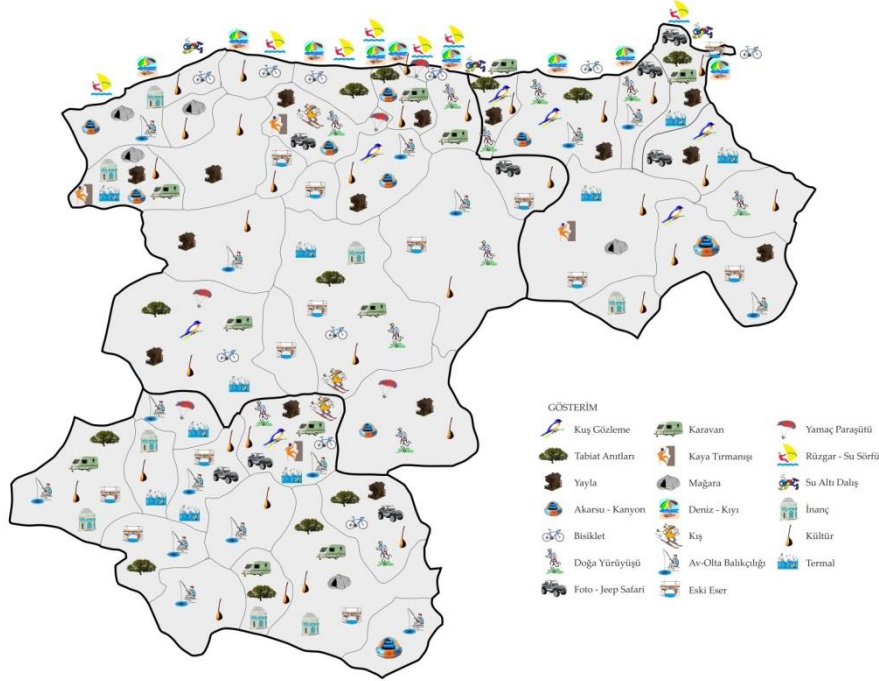
Harita 2: TR82 Bölgesi'nde Sosyal Altyapı Durumu

Çankırı'da ve TR82 Bölgesi'nde Turizm

Çankırı ve TR82 Bölgesi turizm çeşitliliği Harita 3 ile gösterilmektedir.

Harita 3: TR82 Bölgesi'nde Turizm Çeşitliliği

Çankırı'da Gezilesi

Çankırı Müzesi, Taş Mektep, Çivitçioğlu Medresesi, Buğdaypazarı Medresesi, Saat Kulesi, Büyük (Sultan Süleyman) Camii, Taş Mescit, Yâran Evi, Çankırı Araştırmaları Merkezi, Çankırı Kalesi ve Karatekin Bey Türbesi, Hacı Murad-ı Veli Türbesi, Hoşisamlar Türbesi, Tuz Mağarası, Ilgaz Kadın Çayırı Yıldıztepe Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi, Ilgaz Doruk Mevkii, Sakaeli Kaya Mezarları ve Peri Bacası Oluşumları Çankırı'da bulunan turistik cazibe merkezlerindedir.

Çankırı'da Yenilesi

Çankırı'nın yöresel yemekleri bamyacı çorbacı, etli hamur (mantı), tarhana çorbacı, gözleme, cızlama, güveç, pıhtı, harmandaşı, fit fit aşısı, cevizli hamur, çeç böreği, mıhlama, keşkek, çalma, çekme helvası ve baklava olarak sayılabilir. ¹

Ayrıca ince ekmek muskası, sarımsaklı et, yaren güveci, yazma çöreği, yumurta tatlısı Çankırı'ya özel yemekler arasındadır.

Çankırı'dan Alınası

Tuz lambası, sofralık kaya tuzu, tahin helvası Çankırı'dan alınabilecek ürünler arasındadır.

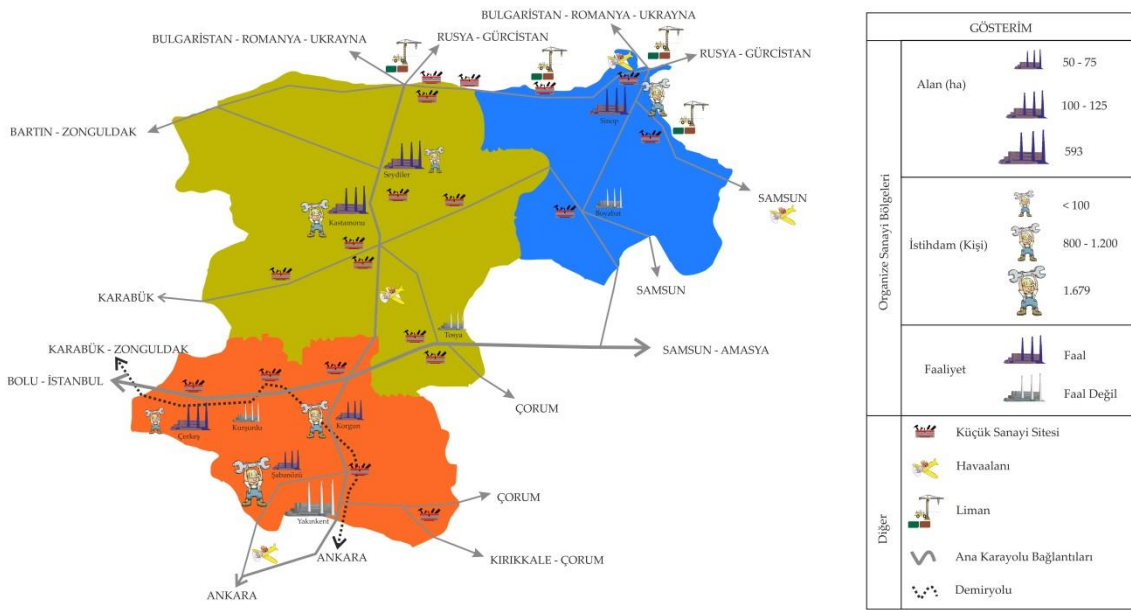
¹ 2010 yılı doğrudan faaliyet mali destek programı çerçevesinde Ajansımız tarafından desteklenen Çerkeş'in Yemekleri projesi incelenebilir (<http://cerkesinyemekleri.com/>).

Çankırı'da Sanayi

Çankırı'da Korgun, Şabanözü, Çerkeş, Kurşunlu ilçeleri ve Merkez İlçe'de olmak üzere toplam 5 OSB bulunmaktadır. Korgun OSB'de ağırlıklı sektör grubu gıda, metal, plastik ürünleri imalatı, tekstil ve tarım malzemeleri imalatıdır. Şabanözü OSB'de ise ağırlıklı sektör grubu elektronik eşya, elektronik, mobilya, plastik ürünler ve tekstil imalatıdır. Çerkeş OSB'de faaliyete geçen henüz 2 firma bulunmakta olup, firmaların faaliyet alanı, ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı ile kauçuk ve plastik ürünleri imalatı üzerinedir. Yakın-kent OSB yeni kurulmuş olup, kauçuk ve plastik ürünleri üzerine faaliyet gösteren büyük ölçekli bir firmanın faaliyet gösterdiği bilinmektedir. Kurşunlu OSB 2006 yılında kurulmuş olup henüz alt yapısı tamamlanmamıştır.

Çankırı İli Merkez İlçe, Çerkeş, Ilgaz, Kızılırmak ve Kurşunlu olmak üzere toplam 5 Küçük Sanayi Sitesi (KSS) bulunmaktadır. Toplam 423 işyeri bulunan KSS'lerde hâlihazırda 388 işyeri faaliyet göstermektedir. Küçük sanayi sitelerinin doluluk oranları oldukça yüksektir. Ayrıca, Şabanözü KSS ve Yaran KSS kurulum çalışmaları devam etmektedir.

Harita 4: TR82 Bölgesi'nde Sanayi

Çankırı'da Yatırım Ortamı

Çankırı'da potansiyel oluşturan sektörler arasında imalat sanayi, turizm, tekstil, madencilik, hayvancılık ve hizmet sektörü bulunmaktadır.

Tablo 1: Çankırı'daki Potansiyeli Yüksek Sektörler ve Yatırım Ortamının Avantajları

Sektör	Avantajlar
İmalat Sanayi	Sanayi Kültürünün Varlığı Organize Sanayi Bölgeleri Teşvikler
Turizm	Hazır Yatırım Alanlarının Varlığı Kültürel ve Antik Miras Teşvikler
Tekstil	Kalifiye İş Gücü Tekstil Kültürü Teşvikler
Madencilik	Zengin Maden Rezervleri Nakliye İçin Demiryolu Altyapısı Teşvikler
Hayvancılık	Kırsal Kalkınma Destekleri Teşvikler
Hizmet Sektörü	Genç Nüfus Üniversite Kalifiye İşgücü

Seçilmiş İstatistiklerle Çankırı²

Değişkenler	Kastamonu	Çankırı	Sinop	TR82	Türkiye	Veri Yılı	Kaynak
Toplam Köy Sayısı	1.070	366	470	1.906	34.434	2012	TÜİK
Toplam Orman Köyü Sayısı	1.012	258	463	1.733	21.357	2012	Orman Genel Müdürlüğü
İlçe Sayısı	20	12	9	41	957	2012	TÜİK
Nüfus	368.093	190.909	204.568	763.570	76.667.864	2013	TÜİK
Okuma Yazma Bilenlerin Oranı (%)	90,1	92,9	93,2	91,7	93,3	2012	TÜİK
Üniversite Öğrencilerinin Sayısı	12.841	7.532	4.749	25.122		2013	Üniversite Rektörlüğü
İşgücüne Katılım Oranı	56,3	51,3	56,5	55,3	48,8	2010	TÜİK
İşsizlik Oranı	6,4	9,1	8,7	8,3	11,9	2010	TÜİK
İstihdam Oranı	52,7	46,6	46,6	47	43	2010	TÜİK
Patent Sayısı (tescil edilen)	0	0	1	1	1025	2012	TPE
Faydalı Model Sayısı (tescil edilen)	3	0	2	5	2.245	2012	TPE
Endüstriyel Model Sayısı (tescil edilen)	2	3	2	7	7.274	2012	TPE
OSB Sayısı	3	5	2	9		2013	Bilim, Sanayi ve Tekn. Bak.
İhracat Miktarı (Bin ABD Doları)	30.383	50.910	27.305	108.598	152.536.653	2012	Ekonomi Bakanlığı
İthalat Miktarı (Bin ABD Doları)	29.571	28.345	9.331	67.247	236.544.494	2012	Ekonomi Bakanlığı
İhracatçı Firma Sayısı	26	16	23	65	56.441	2012	Ekonomi Bakanlığı
İthalatçı Firma Sayısı	37	18	16	71	64.988	2012	Ekonomi Bakanlığı
Turizm Yatırım, Turizm İşletmesi ve Belediye Belgeli Tesislerde Yatak Kapasitesi	30.423	50.928	27.323	108.674	152.603.886	2011	Kültür ve Turizm Bakanlığı
4 Yıldızlı Otel Sayısı	1	0	1	2		2012	Kültür ve Turizm Bakanlığı
Havalimanı Varlığı	Var	Yok	Var			2013	DHMİ
Bölünmüş Yol Uzunluğu	256 km	221 km	97 km	574 km	22.253 km	2012	Karayolları Bölge Müdürlükleri
Kişi Başına Sanayi Elektrik Tüketimi	784 KWh	773 KWh	520 KWh	709 KWh	1.177 KWh	2011	TÜİK

² TR82 Düzey 2 2014-2023 Bölge Planı'ndan derlenmiştir.

Bu bilgi notu, T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan TR82 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı ve Yatırım Ortamı Kataloglarından derlenmiştir. Ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın turizm ve kültür portallarından; Kastamonu, Çankırı ve Sinop Valilikleri ile İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri web sayfalarından yararlanılmıştır.

Daha fazla bilgi için Ajansın kurumsal web-sitesi www.kuzka.gov.tr ziyaret edilebilir.

